

- VolkerWessels, Amersfoort
(ondernemingen: *De Bonth van Hulten*,
KondorWessels Projecten, *Bébouw Midreth*, *Aveco de Bondt*)
- Van Hoogevest Architecten, Amersfoort
- H+N+S Landschapsarchitecten, Amersfoort
- Cultureel Organisatiebureau Artifex, Amsterdam
- DGO Concept, Doorn
- Staatsbosbeheer, Amersfoort

Soestdijk: Buitenplaats van Nederland

Openbare recreatieplek op historische grond

Het plan van het consortium Nationaal Ensemble Soestdijk – een krachtenbundeling van onder andere bouwconcern VolkerWessels, Van Hoogevest Architecten, H+N+S Landschapsarchitecten, Cultureel Organisatiebureau Artifex, DGO Concept en Staatsbosbeheer – geeft Soestdijk een nieuwe bestemming als Buitenplaats van Nederland. Deze locatie van nationaal belang en met koninklijke allure is lang voor het publiek afgesloten geweest. Volgens de plannen van het consortium wordt het een openbare recreatieplek met een eigentijdse, 21e-eeuwse invulling voor een brede doelgroep en met drie belangrijke pijlers: paleis, park en paviljoen.

Paleis

Het historische paleis is een iconisch gebouw; in ons collectieve geheugen gegrift. Het wordt zorgvuldig gerestaureerd en behoudt zijn museale functie. Tegen betaling zijn de historische zalen en eerder niet-toegankelijke gedeelten van het paleis te bezichtigen. Andere vertrekken worden verhuurd als kantoor- en vergaderruimte. In en om het paleis gaan officiële ontvangsten, kleinschalige bijeenkomsten, concerten, diners en andere evenementen plaatsvinden.

Park

Het paleispark wordt openbaar en gratis toegankelijk. Er zijn wandel-, fiets- en ruiterspaden, speel- en picknickplekken en er is een sporteiland. De paleistuinen worden verfraaid en de rest van het park wordt opgeknapt of heringericht en voorzien van horecapunten. Verrassende zichtlijnen, en zelfs een Grand Canal, komen in het landschap en bestaande gebouwen krijgen een specifieke bestemming. Zo behoudt de Oranjerie zijn horecafunctie.

Paviljoen

Een nieuw te bouwen modern paviljoen, halverwege het parkbos, fungeert als extra publiekstrekker. Tegen betaling kan de overweldigende binnenuimte van zo'n 2000 m² worden bezocht met jaarlijks wisselende, audiovisuele blockbustershows à la Cathédrale d'Images in Les Baux-de-Provence in Frankrijk. Dynamische projecties – van bijvoorbeeld bekende kunstenaars, indrukwekkende foto's en films – tot wel 17 meter hoog, voorzien van speciale effecten en ruimtevullende muziek, imponeren en verwonderen de bezoekers. Het multifunctionele paviljoen is zeer geschikt voor grote groepen. De binnenuimte is buiten bezoeken te gebruiken voor congressen, bedrijfspresentaties en denktankforums met een spectaculair karakter. Het paviljoen heeft ook een restaurant. En boven op het dak zit een openluchttheater met uitkijkpunt.

Historische context

De voorgestelde nieuwe invulling van Soestdijk vloeit voort uit de origine van het concept buitenplaats. Vanaf de 17e eeuw genoten hier de gegoede en adellijke bewoners van het (buiten)leven en konden gasten zich verwonderen over de rijke architectuur, de mooie tuinen met exotische planten en dieren en andere opzienbarende nouveautés. Ook in het toekomstige Soestdijk is ruimte voor genot en verwondering, maar dan voor iedereen. Kunstwerken, geluiden, dieren, waterpartijen en uitdagende speeltoestellen maken het er aangenaam verpozen. En tijdens speciale gelegenheden wordt de sfeer 's avonds verhoogd door fraaie aanlichting van paleis, paviljoen of delen van het park. Digitale, interactieve en multimediale middelen geven de bezoekerservaring een extra dimensie. Projecties, video-mapping, augmented reality, hologrammen en apps creëren speciale indrukken en vertellen de bijzondere verhalen van deze plek.

Solide exploitatie

Financiële experts zien de exploitatie als een gezonde business-case en bestempelen het plan als ‘haalbaar en bestendig’. De inkomsten van evenementen, entreegelden en de opbrengsten van de horeca vormen een deel van de middelen om het voorstel mee te realiseren. Een ander deel komt uit de verkoop van nieuwbouwwoningen op twee locaties aan de randen van het landgoed. Aan de overkant van de Amsterdamsestraatweg (‘De Overtuin’) komen aantrekkelijke appartementen en herenhuizen. Het terrein dat nu in gebruik is bij de Koninklijke Marechaussee (‘Het Borrebosch’) wordt een ruim opgezette villawijk met vrijstaande en twee-onder-een-kapwoningen. Beide terreinen zijn onderdeel van het landgoed, maar liggen geïsoleerd genoeg van het park om een goede, royale woonfunctie te kunnen bieden.

Duurzaamheid en maatschappelijk draagvlak

Het consortium hecht veel belang aan duurzame kwaliteit en maatschappelijk draagvlak voor de uitvoering van de plannen. Om de buitenplaats goed te beheren, komt er een onafhankelijke stichting waarin ook het Rijk, de provincie en de gemeenten Baarn en Soest een aandeel mogen hebben. Zo is de toekomst van deze bijzondere plek met een passende en blijvende functie verzekerd.

Afbeelding 1
Paleis

Afbeelding 2
Park

Toelichting bij afbeeldingen:

- Afbeelding 1: Paleis
Impressies van de doorsnede van Paleis Soestdijk met museale, bezoekers- en werkruidten (onder) en de paleistuin rondom het paleis (rechtsboven)
- Afbeelding 2: Park
Overzichtskaart Landgoed Soestdijk (incl. Baarnse Bos) met de beoogde indeling volgens het plan van het consortium Nationaal Ensemble Soestdijk
- Afbeelding 3: Paviljoen
Impressies van het exterieur met terras en restaurant (linksboven), tweemaal het interieur met een show over Mondriaan (rechtsboven) en het exterieur gezien vanaf het aan te leggen 'Grand Canal' (onder)